

HMS-DATABLAD

i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006

112000011099

Utgave 1.1

Revisjonsdato 04.03.2009

Trykkingsdato 26.06.2009

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

Produktinformasjon

Varemerke : **DESMOPAN DEVELOPMENT PROD. 2590A
000000**

Anvendelse : Produksjon av formede plastdeler

Firma

Bayer MaterialScience AG
BMS-IO-HSEQ-PSI (Product Safety)
51368 Leverkusen

Tel: +49 214 30 25026
Fax: +49 214 30 50035
e-mail: productsafety@bayerbms.com
Tel.alarm. +49 214 30 99300
Kontakt: Bayer AS c/o Bayer A/S
Nørgaardsvej 32, DK-2800 Kgs. Lyngby
Tlf: +45 4523 5000
Fax: +45 4523 5250

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Produktet er ikke farlig for helse og miljø iht. EU-direktiv 2006/121/EU eller 1999/45/EU med de enkelte gjeldende endringer og avledete nasjonale forskrifter.

3. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

Termoplastisk polyuretan

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

I tilfelle hudkontakt: VED KONTAKT MED DEN VARME SMELTEMASSEN: Avkjøl umiddelbart med rikelige mengder med vann. Produktskorper som oppstår skal ikke fjernes fra huden med makt eller ved bruk av løsemidler. Oppsøk straks lege for behandling av mulige brannsåre og for skånsom rengjøring av huden.

Følgende informasjon gjelder for omgang med produktet i romtemperatur. Ved kontakt med huden, vask grundig med mye vann og såpe.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

Egnet brannslukningsmiddel: Vann, skum, tørt kjemikalium.

HMS-DATABLAD

112000011099

i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006

DESMOPAN DEVELOPMENT PROD. 2590A**000000**

Utgave 1.1

Revisjonsdato 04.03.2009

Trykkingsdato 26.06.2009

Ved brann utvikles kullmonoksid, kulldioksid, stikkoksid og spor av cyanvannstoff (blåsyre)
Unngå innånding av røyken som oppstår ved brann eller eksplosjon.

Under brannbekjempelse skal det brukes åndedrettsvern med uavhengig lufttilførsel.

Kontaminert slukningsvann må ikke trenge ned i jordsmonn eller renne ut i grunnvann eller vassdrag.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

Sikkerhetstiltak for å beskytte personer: Bruk verneutstyr (se kap. 8). Granulat - sklifare! Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Hold uvedkommende på avstand.

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø: Må ikke komme i kontakt med overflatevann eller sanitært avløpssystem.

Metoder til opprydding og rengjøring: Bruk mekanisk håndteringsutstyr. Unngå støvutvikling. Sop opp og hell oppi egnede beholdere for avhending.

Ytterligere råd: Videre avfallsbehandling, se kapittel 13.

7. HÅNTERING OG OPPBEVARING**Håndtering**

Ved åpning av pakninger som ikke allerede har vært åpnet, ved tørking av granulatet på forhånd og ved bearbeiding må det sørges for virksom avsuging ved arbeidsplassen. Under de anbefalte bearbeidingsvilkår kan det avgis små mengder emittater.

Ved tilstrekkelig ventilasjon hhv. avsuging på arbeidsplassen skal det sørges for at grenseverdiene oppført i pkt. 8 overholdes. Under mekanisk bearbeiding skal støv fjernes med et effektivt avtrekk.

Oppbevaring

Emballasjen skal holdes tett lukket og oppbevares tørt.

Lagertemperaturen: < 40 °C

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

Under arbeid med dette produktet, særlig i termiske prosesser, må det tas hensyn til reglene for de stoffene som er oppført nedenfor. Etter våre erfaringer kan de grenseverdiene som er oppgitt under for lufting og oppsuging av eventuell damp på utslippstedene med sikkerhet overholdes.

HMS-DATABLAD

112000011099

i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006

DESMOPAN DEVELOPMENT PROD. 2590A**000000**

Utgave 1.1

Revisjonsdato 04.03.2009

Trykingsdato 26.06.2009

Stoff	CAS-nr.	Bas	Type	Verdi	Tak grense verdi	Bemerkning
Isocyanater (alle, som - NCO)		ELV (NO)	NORM EN	0,005 ppm		
Isocyanater (alle, som - NCO)		ELV (NO)	STEL	0,01 ppm		
tetrahydrofuran	109-99-9	ELV (NO)	NORM EN	50 ppm 150 mg/m ³		
tetrahydrofuran	109-99-9	ELV (NO)	Hud			Hudabsorbsjon mulig
tetrahydrofuran	109-99-9	EU ELV	TWA	50 ppm 150 mg/m ³		Hudabsorbsjon mulig
tetrahydrofuran	109-99-9	EU ELV	STEL	100 ppm 300 mg/m ³		
Generell støvgrenseverdi		ELV (NO)	NORM EN	5 mg/m ³		fraksjon som kan nå frem til alveolene
Generell støvgrenseverdi		ELV (NO)	NORM EN	10 mg/m ³		Totalt støv

Åndedrettsvern:

Ved utvikling av støv må det brukes filterapparat med en filtertype med partikkelfilter P1 i henhold til EN 143.

Håndvern:

Egnede materialer for vernehansker; EN 374-3:
Polyvinylklorid - PVC: tykkelse $\geq 0,5$ mm
Hansker som er kontaminert og/eller skadet, må skiftes.

Øyevern:

Bruk vernebriller/ansiktsskjerm.

Hud- og kroppsbeskyttelse:

Bruk egnede verneklær.

Andre beskyttelsestiltak:

Pust ikke inn støv/damp. Smør inn huden med fet hudkrem.

Hygieniske forhåndsregler:

Holdes adskilt fra nærings- og nytelsesmidler. Vask hendene og ansiktet før pauser og ved arbeidets slutt. Arbeidstøy oppbevares adskilt. Skift tilsølte klær.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Farge: forskjellig avhengig av innfarging

HMS-DATABLAD

112000011099

i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006

DESMOPAN DEVELOPMENT PROD. 2590A**000000**

Utgave 1.1

Revisjonsdato 04.03.2009

Trykkingsdato 26.06.2009

Form:	granulat
Lukt:	nesten luktfri
Mykningspunkt:	> 120 °C
Tetthet:	ca. 1,2 g/cm ³
Volumtetthet:	500 - 700 kg/m ³
Damptrykk:	ikke anvendbar
Viskositet, dynamisk:	ikke anvendbar
Vannoppløselighet:	praktisk talt uoppløselig
pH:	ikke anvendbar
Antennelsestemperatur:	> 210 °C
Selvantennelsestemperatur:	ikke anvendbar
Ekspløsjongrensener:	kan ikke anvendes

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Farlige reaksjoner: Det er ikke observert farlige reaksjoner.

Farlige spaltningsprodukter: Ved forkulling ved lav temperatur hhv. ikke fullstendig forbrenning, utvikles toksiske gassblandinger, som hovedsakelig inneholder CO, CO₂ og nitrogenoksider.

Termisk nedbrytning: Fra og med 230°C begynner nedbrytningen.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

Under de anbefalte bearbeidingsvilkår kan små mengder av isocyanater emittere. Overskridelse av de anbefalte bearbeidingsstemperaturer fører til en klar økning i avspaltingen av isocyanater.

Ved overeksponering avhengig av konsentrasjonen er det fare for en inhalativ irritasjonspåvirkning og/eller sensibilisering på grunn av isocyanat (forsinket opptreden av pustevansker, hoste, astma er mulig).

Under arbeid med dette produktet, særlig i termiske prosesser, må det tas hensyn til reglene for de stoffene som er oppført nedenfor.

Stoff	CAS-nr.	R-setning(er)
Isocyanater (alle, som - NCO)		R42 Kan gi allergi ved innånding.
tetrahydrofuran	109-99-9	R36/37 Irriterer øynene og luftveiene.

HMS-DATABLAD

112000011099

i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006

DESMOPAN DEVELOPMENT PROD. 2590A**000000**

Utgave 1.1

Revisjonsdato 04.03.2009

Trykkingsdato 26.06.2009

Ytterligere informasjon:

Etter våre erfaringer og iht. de informasjoner vi har, forårsaker produktet ingen helseskadelige virkninger ved korrekt håndtering.

12. MILJØOPPLYSNINGER

Må ikke renne ut i vassdrag, avløpsvann eller ned i jordsmonn.

Ytterligere informasjon om økotoksikologi:

Produktet er praktisk talt uløselig i vann. På grunn av konsistensen og uopløseligheten i vann, er det ved forskriftsmessig omgang ikke ventet noen økologiske problemer. Produktet er ikke lett biologisk nedbrytbart.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

Avfallsbehandles i henhold til alle gjeldende internasjonale, nasjonale og lokale lover, forskrifter og vedtekter. Ved deponering innenfor EU skal de enkelte gjeldende avfallskoder iht. den europeiske avfallskatalogen (EAK) følges.

Tomme pakninger kan etter at de er helt tømt (renskrapet, de må ikke drysse, dryppe) leveres tilbake som tomme pakninger ved mottakelsen til lagringsdeponiene for den kjemiske industrien for videre bearbeidelse. Gjenvinning skal skje i henhold til nasjonal lovgivning og miljøvernbestemmelser.

Produktet er egnet for materialgjenvinning. Det kan etter tilsvarende behandling smeltes på nytt og igjen brukes til nye formdeler. Forutsetning for mekanisk materialgjenvinning er selektiv innsamling og omhyggelig sortert etter material.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

ADR/RID	--
ADNR	--
IATA	--
IMDG	--

Andre opplysninger : Ikke farlig transportgods.
Svak luktende. Beskyttes mot fukt.
Holdes adskilt fra nærings- og nytelsesmidler.

HMS-DATABLAD

112000011099

i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006

DESMOPAN DEVELOPMENT PROD. 2590A

000000

Utgave 1.1

Revisjonsdato 04.03.2009

Trykkingsdato 26.06.2009

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Kjennetegning iht. EU-direktiv 2006/121/EU eller 1999/45/EU med de enkelte gjeldende endringer og avledete nasjonale forskrifter er ikke påkrevet.

Nasjonale forskrifter

Vannforurensningsklasse (Tyskland): nw ikke farlig for vann

Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære 2003.

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Utfyllende opplysninger

Opplysningene i dette HMS-Datablad er i henhold til vår informasjon, og så vidt vi vet, korrekte på den angitte dato for siste revidering. De gitte opplysninger er ment å være retningsgivende for sikker håndtering, anvending, bearbeiding, lagring, transport, avhending og utslipp, og må ikke ansees å være en garanti eller kvalitetsspesifikasjon. Opplysningene gjelder kun for det angitte produkt alene, og ikke i kombinasjon med andre produkter eller i noen form for bearbeiding, med mindre dette er spesifisert i teksten.